



AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 16.5.2022
COM(2022) 213 final

**TUARASCÁIL ÓN gCOIMISIÚN CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA AGUS
CHUIG AN gCOMHAIRLE**

maidir leis an gciste don soláthar coiteann in 2021

{SWD(2022) 143 final}

Clár Ábhar

RÉAMHRÁ	2
1. ROINN I	4
1.1. Ról an Chiste don Soláthar Coiteann	4
1.2. Struchtúr agus soláthar an chiste don soláthar coiteann	5
1.3. Príomhgharspriocanna in 2021	5
1.4. Ráitis airgeadais an chiste don soláthar coiteann an 31 Nollaig 2021	6
1.5. Ráthaíochtaí a ghlaoch isteach agus éilimh ar íocaíocht	6
1.6. Glanráta soláthair	7
2. ROINN II	8
2.1. Straitéis infheistíochta	8
2.2. Comhdhéanamh agus saintréithe na punainne	9
2.3. Feidhmíocht an chiste don soláthar coiteann in 2021	10
3. ROINN III	13
3.1. Éagsúlú na cruinne infheistíochta	13
3.2. Tosca comhshaoil, sóisialta agus rialachais (ESG) a chuimsiú i dtagarmharc an chiste don soláthar coiteann	13
3.3. Conclúidí	14

RÉAMHRÁ

Is í an tuarascáil seo an chéad tuarascáil bhliantúil maidir leis an gciste don soláthar coiteann¹, don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2021.

Tá na forálacha sa chiste don soláthar coiteann lena gcosnaítear buiséad an Aontais ar chaillteanais a d'fhéadfadh tarlú i leith oibríochtaí a dtugtar tacaíocht dóibh le hionstraimí airgeadais, ráthaíocht bhuiséadach nó cúnamh airgeadais i gcomhair tríú tíortha arna mbunú le hionstraimí reachtacha éagsúla de chuid an Aontais².

Cuireadh an ciste don soláthar coiteann ar bun i mí Eanáir 2021. Ag deireadh 2021, b'fhiú EUR 12.31 billiún an ciste ar an margadh, agus de thairbhe sin tá sé ar an bpunann is mó atá á bhainistiú go díreach ag an gCoimisiún³.

Is é an ciste don soláthar coiteann an cúlchiste caipitil óna dtarraingítear cistí chun íoc as, go hiomlán agus go pras, gach eis-sreabhadh riachtanach agus ráthaíochtaí a ghlaoch isteach a eascraíonn ó na hionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha agus cláir iasachta arna soláthar. D'fhone feidhmiú mar mhaolaire iontaofa do na glaonna sin, déantar an ciste don soláthar coiteann a bhainistiú ar bhealach lenar cheart dó, ar a laghad, féachaint leis an gcaipiteal a chaomhnú thar a thréimhse infheistíochta ionchasach (9 mbliana)⁴. D'imir luaineacht mhaicreacnamaíoch drochthionchar ar thorthaí an chiste in 2021 agus meastar go nginfidh an luaineacht sin dúshlán nua chun an cuspóir sin a bhaint amach sa ghearrthréimhse.

Sa tuarascáil seo, tugtar achoimre ar na forbairtí is tábhachtaí maidir le feidhmiú an chiste don soláthar coiteann in 2021, cuirtear i láthair a shaintréithe airgeadais agus infheistíochta in aghaidh staid an mhargaidh faoi láthair, chomh maith le tuairisc a thabhairt ar ghníomhaíochtaí réamhbhreathnaitheacha atá beartaithe an gCoimisiún a dhéanamh ag tarraingt ar an méid a foghlamaíodh ón gcaoi inar fheidhmigh an ciste le linn na chéad bliana. Tá sé dírithe ar na gnéithe bainistíochta sócmhainní; déanfar dliteanais theagmhasacha a phlé sa tuarascáil faoi Airteagal 250 den Rialachán Airgeadais (FR).

¹ De bhun Airteagal 214 den Rialachán Airgeadais (Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1296/2013, (AE) Uimh. 1301/2013, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 1304/2013, (AE) Uimh. 1309/2013, (AE) Uimh. 1316/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) Uimh. 283/2014, agus Cinneadh Uimh. 541/2014/AE agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012, IO L 193, 30.7.2018, lch. 1, tuairisceoidh an Coimisiún go bliantúil do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir leis an gciste don soláthar coiteann. Leis na treoirlínte bainistíochta sócmhainní don chiste don soláthar coiteann (Cinneadh ón gCoimisiún an 25.3.2020 maidir leis na Treoirlínte Bainistíochta Sócmhainní don chiste don soláthar coiteann (C(2020) 1896 final, IO C 131, 22.4.2020, lch. 3-11), cuirtear treoraíocht bhreise maidir le hinneachar na tuarascála sin ar fáil.

² Airteagal 212 FR.

³ Áirítear ECSC, BUFI, PGF, RCAM agus PL01 i measc na bpunann eile, ar fiú EUR 6 bhilliún le chéile iad.

⁴ Airteagal 2(1) de na treoirlínte bainistíochta sócmhainní.

Tá trí roinn sa tuarascáil:

- I Roinn I, cuirtear i láthair ról agus comhdhéanamh an chiste don soláthar coiteann, chomh maith le forbairtí tábhachtacha atá bainteach lena fheidhmiú le linn 2021. Tugann sé forbhreathnú freisin ar ghlaonna ar ráthaíochtaí agus idirbhearta, chomh maith le faisnéis ar leibhéal an ráta soláthair iarbhír.
- Tá Roinn II dírithe ar chomhdhéanamh na punainne, a próifíl riosca agus a feidhmíocht in 2021 agus cuirtear i láthair é in aghaidh an tagarmhairc, mar aon lena próifíl chomhshaoil, shóisialta agus rialachais. Tugtar tuairisc ann chomh maith leis sin ar an riocht ina bhfuil an margadh agus ar na forbairtí a d’imir tionchar ar fheidhmíocht an chiste in 2021.
- I Roinn III, cuirtear i láthair ceachtanna a foghlamaíodh le linn na chéad bhliana ina raibh an ciste ag feidhmiú agus leagtar amach go hachomair na céimeanna atá beartaithe ag an gCoimisiún a ghlacadh chun a áirithiú go gcosnófar luach an chiste agus go mbeidh deiseanna fáis aige go fadtéarmach.

1. ROINN I

1.1. Ról an Chiste don Soláthar Coiteann

Le linn an Chreata Airgeadais Ilbhliantúil reatha (CAI 2021-2027), ní mór do bhuiséad AE freagairt do dhúshláin chomhshaoil, straitéiseacha agus shocheacnamaíocha. Tá sé cruthaithe le ráthaíochtaí buiséadacha gur bealach inmharthana iad chun tionchar beartais an airgeadais rialtais atá teoranta cheana féin faoin CAI a bhí ann roimhe a mhéadú, agus d'fhairsingigh an Coimisiún a n-úsáid chun tacú le hinfheistíocht. Is é an loighic sin atá mar bhonn ag tionscnaimh amhail an Ciste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha (CEIS) agus an clár InvestEU.

Leathnaíodh úsáid ráthaíochtaí isteach sa réimse seachtrach freisin tríd an gCiste Eorpach i gcomhair Forbairt Inbhuanaithe Plus (CEFI+) faoin Ráthaíocht do Ghníomhaíochtaí Seachtracha (RGS) arna bhunú le Rialachán NDICI⁵. Tá an Ráthaíocht comhdhéanta de mheascán ráthaíochtaí agus iasachtaí faoi ráthaíocht i gcomhair infheistíochtaí agus cúnamh macrairgeadais i dtíortha nach bhfuil san aontas fós, tíortha comharsanacha agus i dtíortha eile.

Ag deireadh 2020, chumhdaigh buiséad AE dliteanais theagmhasacha⁶ arbh ionann iad agus tuairim is EUR 63 bhilliún i gcomhair na ráthaíochtaí arna soláthar i gcomhthéacs CEIS, An Ciste Eorpach um Fhorbairt Inbhuanaithe (CEFI), agus an Sainordú Iasachtaithe Sheachtraigh BEI.

Faoin gCreat Airgeadais Ilbhliantúil atá i bhfeidhm faoi láthair, tá coinne leis go méadófar ráthaíochtaí buiséadacha a thuilleadh trí, inter alia, chlár InvestEU, clár lena mbunaítear EUR 26.2 billiún de dhliteanais theagmhasacha⁷ chun tacú le hinfheistíocht a rannchuidíonn le cuspóirí bheartais inmheánacha an Aontais.

Bunaíodh an ciste don soláthar coiteann chun soláthar na ndliteanas airgeadais a cuireadh ar fáil trí bhithin bhuiséad AE a bhainistiú, ionas gur féidir iad sin a scaoileadh nuair is gá chun gur féidir íoc as aon chaillteanas a thabhófar trí oibríochtaí mainneachtana⁸. Is linn mhór sócmhainní é an ciste don soláthar coiteann ar féidir leis an gCoimisiún tarraing air chun eis-sreafaí riachtanacha agus glaonna ráthaíochta a íoc go pras. Tá sé roinnte i ndeighleoga éagsúla, ar deighleoga iad a chomhfhreagraíonn do na dliteanais airgeadais faoi na hionstraimí agus na cláir faoi seach.

⁵ Rialachán (AE) 2021/947 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Meitheamh 2021 lena mbunaítear an Ionstraim um Chomharsanacht, Forbairt agus Comhar Idirnáisiúnta - An Eoraip Dhomhanda, lena leasaítear agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 466/2014/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) 2017/1601 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 480/2009 ón gComhairle, IO L 209, 14.6.2021, lch. 1.

⁶ Is éard atá i ndliteanais theagmhasacha ná dliteanais ionchasacha airgeadais an Aontais a eascraíonn ó ghealltanais cheangailteacha atá ann cheana nó ó theagmhais roimhe seo. Bíodh caillteanais iarbhír mar thoradh orthu nó ná bíodh, braithfidh sé sin ar theagmhais sa todhchaí nach bhfuil neart ag an Aontas go hiomlán orthu.

⁷ Tá tuilleadh faisnéise maidir le ráthaíochtaí buiséadacha agus dliteanais theagmhasacha ar fáil i nDoiciméad Oibre Cuid XI de Bhuiséad Ginearálta an Aontais Eorpaigh (COM(2021)300) agus tuarascáil faoi Airteagal 250 FR (COM(2021)676 final).

⁸ Tá an ciste don soláthar coiteann mar bhonn taca faoi chóras leaganacha éagsúla tacaíochta a chuirfidh an tAontas ar fáil faoin gCiste Airgeadais Ilbhliantúil reatha, go háirithe InvestEU agus EFSD+. Carnann an ciste don soláthar coiteann sócmhainní na n-ionstraimí leagáide ranníocaíochta freisin faoi na Creata Airgeadais Ilbhliantúla a bhí ann roimhe (CEIS, Ciste Ráthaíochta CEFI, an Ciste Ráthaíochta do Ghníomhaíochtaí Seachtracha (GFEA)).

Faoi Theideal X den Rialachán Airgeadais, tá iontaoibh curtha sa Choimisiún le feidhmiú mar bhainisteoir airgeadais le freagrachtaí faoi leith chun an ciste don soláthar coiteann a chur ar bun, a straitéis infheistíochta a shainiú agus maoirseacht a dhéanamh ar bhainistíocht fhónta an chiste

1.2. Struchtúr agus soláthar an chiste don soláthar coiteann

Cruthaítear an ciste agus feidhmíonn sé mar phunann comhthiomsaithe inmheánach aonair le straitéis infheistíochta aonair, ar leithligh ó na punanna eile atá á mbainistiú ag an gCoimisiún. Déantar aon ghnóthachan a ghintear a infheistiú ar ais isteach ann.

Tugtar cuntas ar acmhainní an chiste don soláthar coiteann i ndeighleoga chun na méideanna a bhaineann leis na hionstraimí ranníocaíochta éagsúla a rianú⁹. Is gá sin a dhéanamh chun a áirithiú go leithdháiltear don ionstraim chomhfhreagrach a scair acmhainní agus aon fháltas nó aon chaillteanas atá comhréireach do na sócmhainní atá dlite le híos. Déantar costais na n-oibríochtaí mainneachtana a shannadh do na deighleoga faoi seach. I gcás ina bhfuil deighleog amháin den chiste díothaithe, is féidir tarraingt go sealadach ar dheighleog eile agus í a athsholáthar ar ball.

Bhí ceithre dheighleog sa chiste don soláthar coiteann an 31 Nollaig 2021 (CEIS, CEFI, GFEA¹⁰ agus InvestEU). In 2021, fuair sé EUR 12.44 billiún i ranníocaíochtaí glana. An 31 Nollaig 2021 ba é luach margaidh na scaireanna gan íoc EUR 12.31 billiún, arbh ionann é agus luach na nglansócmhainní.

Le linn na tréimhse 2022-2030, tá coinne leis go bhfaighidh an ciste don soláthar coiteann EUR 19.3 billiún breise in insreabhadh ó na hionstraimí ranníocacha, le hinsreabhadh bliantúil EUR 1 000 milliún go 3 000 milliún. B'fhéidir go ndéanfaí an t-insreabhadh sin a fhritháireamh le heis-sreafaí chun glaonna ráthaíochtaí agus costais incháilithe a íoc. Tá coinne leis go mbeidh an ciste don soláthar coiteann sa bhreis ar EUR 20 000 milliún faoi 2026-2027.

Cuirtear i láthair éabhlóid na punainne ar bhealach níos mionsonraithe sa doiciméad inmheánach oibre a ghabhann leis an tuarascáil seo.

1.3. Príomhgharspriocanna in 2021

Tar éis glacadh le treoirlínte bainistíochta sócmhainní, chuir an Coimisiún gach socrú dlíthiúil, riaracháin agus teicniúil i bhfeidhm go pras, lena n-áiríodh cruthú cuntas, sainmhíniú na straitéise infheistíochta, socrú an phointe chóimheasa agus teorainneacha riosca. Cuireadh tús le hoibríochtaí an chiste don soláthar coiteann an 1 Eanáir 2021 tar éis dó punann chiste ráthaíochta CEIS¹¹ a fháil. Fuarthas na chéad insreafaí ó Chiste Airgeadais Ilbhliantúil 2021-2027 an 30 Meitheamh 2021 leis an gcéad tráthchuid de sholáthar InvestEU. An 1 Lúnasa 2021, aistríodh na forálacha i gcomhair CEFI agus GFEA gan uaim chuig an gciste don soláthar coiteann. Ba oibríocht chasta é punann infheistíochta GFEA a aistriú agus bhí comhordú réidh lena bainisteoir roimhe sin, an Banc Eorpach Infheistíochta, de dhíth chun sin a dhéanamh.

⁹ De réir Airteagal 3 de na Treoirlínte Bainistíochta Sócmhainní, leithdháiltear acmhainní an chiste i ndeighleoga atá comhfhreagrach le gach ceann de na hionstraimí ranníocacha mar a leagtar amach go hachomair in Airteagal 1 de na treoirlínte.

¹⁰ An Ciste Ráthaíochta do Ghníomhaíochtaí Seachtracha, ina bhfuil na forálacha i gcomhair ELM, MFA (cúnamh macrairgeadais) agus cláir Euratom

¹¹ Cuireadh mionsonraí na céime ullmhúcháin, chomh maith le mínithe ar struchtúr agus feidhmiú an chiste, faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle sa Teachtaireacht ón gCoimisiún maidir le teacht i bhfeidhm an Chiste don Soláthar Coiteann (COM(2021)88 final).

Tá bonneagar teicniúil agus oibríochtúil an chiste bunaithe agus profa go maith faoin am seo. Tá sé réidh i gcomhair ranníocaíochtaí breise agus chun deighleoga nua a oscailt, nuair a dhéanfaidh na hionstraimí ranníocacha na forálacha a aistriú.

1.4. Ráitis airgeadais an chiste don soláthar coiteann an 31 Nollaig 2021

B'ionann glansócmhainní an chiste agus EUR 12.31 billiún an 31 Nollaig 2021¹². De réir na straitéise infheistíochta reatha (féach roinn 2.1), tá na príomhshócmhainní comhdhéanta den phunann infheistíochta ina n-infheistítear go príomha i mbannaí de ghrád infheistíochta (stát, SSA¹³, corparáideach, airgeadas), a aicmítear mar luach cóir trí bharrachas nó easnamh (EUR 11.27 billiún) agus airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim (EUR 1.03 billiún).

I dtéarmaí ráiteas ioncaim 2021, chríochnaigh an ciste don soláthar coiteann an bhliain le ráiteas eacnamaíoch EUR -133.3 milliún. Déanfar tuilleadh plé ar fheidhmíocht an chiste agus a chomhthéacs macrairgeadais sna chéad dá roinn eile.

Tá tuilleadh faisnéise maidir leis na ráitis airgeadais ar fáil sa doiciméad inmheánach oibre a ghabhann leis an tuarascáil seo.

1.5. Ráthaíochtaí a ghlaoch isteach agus éilimh ar íocaíocht

Tá bainistíocht leachtachta na nglonna ráthaíochta agus éilimh ar íocaíochtaí tógtha ar choincheap an mhaoláin leachtachta, mar a fhoráiltear sna Treoirínte Bainistíochta Sócmhainní. Tá an maolán leachtachta comhdhéanta de chúltacaí teoranta airgid tirim atá á gcoinneáil ag Ciste Lárnach an Choimisiúin chun na heis-sreafaí airgid de chuid ionstraimí ranníocacha an chiste a bhfuil coinne leo. As méid iomlán EUR 165 milliún atá á gcoinneáil ag an maolán¹⁴, íocadh méid ghlan EUR 73.5 milliún in 2021. B'ionann an t-iarmhéid den mhaolán leachtachta a bhí fágtha ag deireadh 2021 agus EUR 91.5 milliún.

Maidir leis na glonna a rinneadh in 2021 ar fhorálacha an chiste arna ndéanamh ag na ráthaíochtaí buiséadacha faoi seach, chomh maith le héilimh eile ar na hacmhainní atá á gcoinneáil ag deighleoga an chiste, is féidir achoimre a dhéanamh orthu mar a leanas:¹⁵:

- ní dhearnadh aon ghlaoch faoin ráthaíocht CEFI;
- íocadh glonna faoi ráthaíocht EUR 66.5 milliún faoi ráthaíocht ELM. Lena chois sin, bhí mion-chostais oibríochtúla ann i gcomhair méid a bhí ábhairín níos lú ná EUR 0.1 milliún;
- b'ionann tomhaltas glan ráthaíocht EFSI agus EUR 6.9 milliún, lena n-áirítear glan-choigeartuithe luacha dearfacha ar phunanna gnáthscaireanna a raibh luach EUR 7.6 milliún acu, eis-sreabhadh airgead tirim EUR 11.1 milliún atá nasctha le fálú a dhéanamh ar neamhchosaintí airgeadra eachtraigh, eis-sreabhadh airgid EUR 0.9 milliún don ghlaó ráthaíochta ar thairseach FBM, agus costais EUR 2.5 milliún.

¹² Déantar gach luach a léiriú ar bhonn luacha chóir.

¹³ Stáit, Fornáisiúnta agus Gníomhaireachtaí

¹⁴ Coinnítear an maolán leachtachta lasmuigh den chiste don soláthar coiteann. Is méid sa bhreis é sin ar an airgead tirim agus na coibhéisí airgid thirim (EUR 1.03 billiún) atá á gcoinneáil in CSC.

¹⁵ Tá sé tábhachtach a lua go bhféadfadh íocaíochtaí tarlú in 2022 nó níos faide anonn lena mbeadh gá cuntais 2021 a mhionathrú *ex post*.

1.6. Glanráta soláthair

Tá sócmhainní arna soláthar ó bhuiséad an Aontais i ngach deighleog den chiste, agus tá siad sin á gcoinneáil in aghaidh na ndlíteanas teagmhasach arna dtabhú ag an ionstraim ráthaíochta buiséadaí chomhfhreagrach. Is é atá sna forálacha sin céatadán de na dlíteanais theagmhasacha mar a tuaradh sa ghníomh reachtach.¹⁶

Ní bhraithfidh gach deighleog den chiste glaonna ráthaíochta den déine chéanna an tráth céanna. Ligeann an t-éagsúlú sin a bhaineann le ham agus an líon glaonna ar na deighleoga éagsúla, ligeann sé forálacha comhiomláin an chiste (i gcomhair gach deighleoige) a laghdú faoin méid a bheadh ann dá ndéanfaí forálacha na ndeighleog éagsúil a shuimiú le linn iad a ríomh ar leithligh.

Tugtar aitheantas don éifeacht éagsúlaithe sin in Airteagal 213 FR, lena gceadaítear don Choimisiún leibhéal ‘glanráta soláthair’ (EPR) a shocrú, atá níos ísle ná an ráta a fhaightear mar thoradh ar shuimiú simplí na bhforálacha á dhéantar a ríomh ar leithligh. Léiríonn an glanráta soláthair an sciar d’fhorálacha comhiomláin dheighleoga an chiste atá le coinneáil sa chiste, tar éis éifeacht an éagsúlaithe. Déantar an glanráta soláthair a léiriú mar chéatadán, agus 95 % mar bhonn aige, agus déantar é a ríomh mar chóimheas idir:

- an méid airgid agus coibhéisí airgid sa chiste don soláthar coiteann atá de dhíth chun glaonna ar ráthaíochtaí a urramú, agus
- méid iomlán an airgid agus na gcoibhéisí airgid a bheadh de dhíth ar gach ciste ráthaíochta chun na glaonna ráthaíochta a urramú, má tá na hacmhainní á gcoinneáil agus á mbainistiú ar leithligh.

Ríomhtar an glanráta soláthair go bliantúil bunaithe ar rudaí a tugadh faoi deara faoin gcomhchoibhneas idir glaonna a bhfuil coinne leo¹⁷ ar dheighleoga éagsúla agus nach mbaineann ach amháin leis na hacmhainní sa chiste atá beartaithe i gcomhair íocaíocht na nglanna ráthaíochta i dtréimhse aon bhliain amháin.

Le linn don Choimisiún an glanráta soláthair a ríomh den chéad uair in 2021, b’éigean dó dul i ngleic leis an bhfíric gurbh é CEIS an t-aon deighleog ghníomhach den chiste don soláthar coiteann don chéad leath de 2021 agus gurbh é go mór fada an ionstraim ba mhó sa chiste ar feadh na bliana. Díothaítear leis sin an deis i gcomhair aon éagsúlú tras-deighleoige. Dá dheasca sin, socraíodh ag 100 % an glanráta soláthair i gcomhair 2021¹⁸.

¹⁶ Ní féidir leis na forálacha sin titim faoi chéatadán arna shocrú ag an ionstraim reachtach lena mbunaítear an ráthaíocht bhuiséadach nó meastar go bhfuil an ráthaíocht éagmaiseach ó thaobh soláthar de.

¹⁷ Déantar na méadracha riosca i gcomhair na gclár éagsúla a tháirgeadh go hoifigiúil uair sa bhliain. Tugann sé sin minicíocht bhliantúil le fios le haghaidh ríomh an glanráta soláthair.

¹⁸ Cinneadh Tarmligthe (AE, Euratom) C(2020)7684 ón gCoimisiún lena bhforlíontar Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle le coinníollacha mionsonraithe maidir le glanráta soláthair an chiste don soláthar coiteann a ríomh, IO L 42, 5.2.2021, lch. 9-12.

2. ROINN II

2.1. Straitéis infheistíochta

Sonraítear sna treoirlínte bainistíochta sócmhainní gur cheart don chiste an bunairgead a chaomhnú le linn a thréimhse infheistíochta ionchasach, agus go mbeidh leibhéal ard muiníne as chun sin a dhéanamh. Leantar den chuspóir sin trí chur chun feidhme beartas infheistíochta aonair, a bhfuil sé mar thagairt aige punann infheistíochta tagarmhairc/comparadóra, ar phunann í ina bhfuil an leibhéal riosca atá an ciste don soláthar coiteann toilteanach a iompar.

Leagann na treoirlínte bainistíochta sócmhainní prionsabail ghinearálta a thugann treoir don phróiseas chun punann tagarmhairc a chruthú, ag tógáil ar innéacsanna ábhartha de fheidhmíocht an mhargaidh bannaí. Treoraíonn an próiseas tagarmharcála seo an rogha sócmhainní atá ag an bpunann um Chiste don Soláthar Coiteann.

Ar an mbonn sin, bíonn na cinntí ó lá go lá faoi threoir ag tagairt shoiléir, a chuireann teorainn leis an gcontúirt go nglacann an phunann leis an iomarca riosca. Is é an beartas infheistíochta agus an próiseas tagarmharcála seo a ghabhann leis atá mar thoradh ar chomhdhéanamh sócmhainní reatha na punainne, agus an phróifíl riosca/luaióchta mar thoradh air. Go suntasach, maidir le toirt an Chiste don Soláthar Coiteann (agus na punanna leagáide atá ionsúite aige ó CEIS agus ó CEFI) tá sé srianta go hinfeistíocht in urrúis ioncaim sheasta de ghrád infheistíochta ainmnithe in euro agus in USD (bannaí) arna n-eisiúint ag Ballstáit de chuid an Aontais, institiúidí idirnáisiúnta airgeadais nó comhlachtaí focheannasacha, bainc, comhlachtaí corpraithe, mar aon le bannaí (faoi chumhdach) le taca morgáiste.

Struchtúr rialachais

Shocraigh an Coimisiún an rialachas bainistíochta sócmhainní don Chiste don Soláthar Coiteann bunaithe ar dhea-chleachtas i mbainistíocht sócmhainní agus tagarmharcáil le piar-institiúidí. Baineann an creat bainistíochta sócmhainní leis na príomhghníomhairí a leanas:

- glacann Bainisteoir Airgeadais an Chiste don Soláthar Coiteann an fhreagracht chríochnaitheach as na cinntí a bhaineann le bainistíocht airgeadais acmhainní an Chiste don Soláthar Coiteann, chomh maith leis na punanna eile arna mbainistiú ag an gCoimisiún nó a sheachfhóinsítear leis an mBanc Eorpach Infheistíochta. Tá an ról seo tarmhligthe ag an gCoimisiún d'Ard-Stiúrthóir Ard-Stiúrthóireacht an Bhuiséid;
- feidhmíonn an tOifigeach Cuntasaíochta smacht neamhspleách agus formhaoirseacht ar na gníomhaíochtaí a bhaineann le bainistíocht sócmhainní an Chiste don Soláthar Coiteann. Ina theannta sin, socraíonn an t-oifigeach cuntasaíochta na nósanna imeachta a bheidh le cur i bhfeidhm maidir leis na hoibríochtaí ioncaim agus caiteachais agus maidir leis an gcuntasaíocht ar na sócmhainní agus dliteanais;
- soláthraíonn an tOifigeach um Chomhlíonadh grinnscrúdú neamhspleách chun cloí le nósanna imeachta comhaontaithe agus cuireann sé comhairle ar fáil ar shaincheistanna dlíthiúla nó nós imeachta nua nó suntasacha.

Tá na cinntí a ghlac an Bainisteoir Airgeadais agus atá comhaontaithe ag an Oifigeach Cuntasaíochta bunaithe ar dhian-ullmhúchán, agus iad eagraithe tríd an mBord Bainistíochta Sócmhainní agus a fhostruchtúir (coistí riosca agus infheistíochta), a mholann cúrsaí gníomhaíochta le haghaidh formhuiniú.

2.2. Comhdhéanamh agus saintréithe na punainne

Tá punann an chiste don soláthar coiteann ag deireadh na bliana éagsúil go maith laistigh den chruinne ioncaim sheasta i dtéarmaí cineálacha bannaí. Ina theannta sin, tá sé éagsúil in urrúis ainmnithe nach bhfuil in euro (USD) i bhfoirm leithdháileadh bhannaí státchiste SAM agus eistheoirí eile (e.g. Fornáisiúnta, Ceannasaíochtaí eile nó Gníomhaireachtaí), agus airgead. Tá gnóthachain nó caillteanais airgeadra ar urrúis nach bhfuil in euro á bhfritháireamh den chuid is mó ag athruithe malartacha ar dhíorthaigh airgeadra eachtraigh a úsáidtear mar fháluithe.

Cáilíocht chreidmheasa na sócmhainní ar úinéireacht

Tá cáilíocht chreidmheasa de phunann an chiste don soláthar coiteann ard, le meánrátaíl de A-, a mholann réamhshocrú dóchúlachta íseal (0.07 % ag 1 bhliain ionchasach).

Déantar os cionn 26.8 % de luach margaidh na punainne a infheistiú in urrúis AAA, den cháilíocht is airde, agus déantar an chuid eile a dháileadh go maith thar speictream iomlán an scála de ghrád infheistíochta. Níl ach 2.3 % den phunann atá ar ghrád fo-infheistíochta, agus baineann sé le billí rialtais na Gréige agus dáta aibíochta níos lú ná 1 bhliain amháin. Tá 8.2 % d'airgead tirim nó coibhéisí airgid ann freisin. Áirítear, i measc nithe eile, sa chatagóir AAA thuasluaite de 26.8 % mar shampla eisiúint urrús ag stáit amhail Rialtas na Gearmáine, na hÍsiltíre agus rialtas SAM, eagraíochtaí fornáisiúnta amhail an Banc Eorpach Infheistíochta, an Sásra Cobhsaíochta Eorpach, gníomhaireachtaí amhail KfW, agus bannaí faoi chumhdach a eisíonn institiúidí airgeadais suntasacha.

5.1 % de luach margaidh na punainne infheistíochta an 31 Nollaig 2021 a bhí sna hinfeistíochtaí ainmnithe in USD (amhail bannaí státchiste SAM). Bhí an riosca malairte eachtraí d'infheistíochtaí ainmnithe in USD fálaith tré chonarthaí réamhcheaptha.

Saintréithe leachtachta na punainne

Maidir le 26 % den phunann, baineann sé le bannaí lena ngabhann dáta aibíochta faoi bhun 1 bhliain amháin, bannaí ráta chomhlúthaigh agus ionstraimí margaidh airgid gearrthéarmacha agus airgead a chuireann maolán leachtachta breise ar fáil don phunann. Fágann sé sin go bhfuil an phunann sin breá ábalta freastal ar ghlaoch ráthaíochtaí.

Lorg comhshaoil, sóisialta agus rialachais (ESG)

Ba é sciar na mbannaí le lipéad ESG ¹⁹ 13.4 % ag deireadh 2021 i gcomparáid le 9.5 % ag deireadh 2020. D'fhás an bhéim láidir ESG seo trí chur chuige réamhghníomhach, a thug tosaíocht d'infheistíochtaí i mbannaí le lipéad ESG thar bhannaí eile. Bhí rátáil chreidmheasa AAA ag 22.9 % de na sócmhainní le lipéad ESG, cé go raibh an cineál sócmhainní leis an rátáil chreidmheasa ab ísle (BBB-) ag 0.2 %. Gheofar míniú breise i Roinn III faoin mbealach a bhfuil sé beartaithe ag an gCoimisiún lorg ESG a dhaingniú i straitéis infheistíochta nua don chiste don soláthar coiteann.

2.3. Feidhmíocht an chiste don soláthar coiteann in 2021

Mar atá mínithe thuas, is punann bannaí leachtach atá éagsúlaithe go maith é an ciste don soláthar coiteann. Cé gur freastalaíodh go maith ar phunanna an Choimisiúin trí infheistiú go heiseach in ionstraimí fiachais ar rátáil ard go stairiúil, shroich sé a theorainneacha le linn 2021 nuair a tháinig deireadh le tréimhse fhada d'éascú an bheartais airgeadaíochta.

Tharla an chéad bhliain d'oibríochtaí an chiste don soláthar coiteann an tráth céanna a raibh timpeallacht dhúshlánach d'eisceacht sa mhargadh infheistíochta ioncaim sheasta, rud a raibh tionchar diúltach aige ar luacháil urrúis an chiste. Ba é 2021 an bhliain ba mheasa do na margaí bannaí ó 1999, agus meath 4.7 % agus 2.85 % faoi seach ar innéacsanna sa mhargadh bannaí domhanda agus ar innéacsanna sa mhargadh bannaí ainmnithe in euro²⁰. Spreagadh an toradh seo le boillsciú níos airde, rud a spreag na bainc cheannais ionchais an mhargaidh den bheartas airgeadaíochta a ghéarú. Dá dheasca sin, bhí tionchar diúltach aige ar fháltas an chiste don soláthar coiteann, cé go raibh sé fós i gcomhréir lena thagarmharc agus i bhfad chun cinn ar fhorbairt an mhargaidh bannaí níos leithne. Tugtar tuairisc ghairid thíos ar na hathruithe seo i dtimpeallacht an mhargaidh, agus a dtionchar ar fháltais ó infheistíocht bannaí.

Tugann an t-aistriú suntasach in airde sa chuar toraidh san Eoraip agus i SAM in 2021 míniú ar fheidhmíocht absalóideach dhiúltach bhliantúil an chiste don soláthar coiteann de -1.17 %²¹. Tá

¹⁹ Agus measúnú á dhéanamh maidir le cibé acu a aicmítear nó nach n-aicmítear bannaí mar lipéid ESG chun críocha leithdháileadh CPF, tá an Coimisiún ag brath ar an measúnú arna fhoilsiú ar 'úsáid fáltais' na sócmhainne atá i gceist ag na soláthraithe anailísíochta agus sonraí a úsáideann an Coimisiún dá fheidhm bhainistíochta sócmhainní.

²⁰ Maidir leis an Innéacs Banna Comhiomlán Domhanda de chuid Barclays, tagarmharc leathan lena mbaineann luach USD 68 dtrilliún d'fhiacha ceannasacha agus de ghrád infheistíochta corparáideach (IG) ainmnithe in airgeadraí éagsúla, chaill sé 4.7 % in 2021. Maidir leis an gComhiomlán-Euro de chuid Bloomberg, tagarmharc leathan EUR 13.4 trilliún de ghrád infheistíochta ainmnithe in euro bhí caillteanas de 2.85 % aige in 2021, caillteanas nach raibh chomh mór sin riamh cheana.

²¹ Níl roinnt mionchostas i gceist leis an bhfeidhmíocht bainistíochta riosca amhail táillí coimeádaí. Míníonn an méid sin an difríocht 2 bps maidir leis an bhfeidhmíocht chuntasaíochta (-1.19 %).

an fáltas i gcomhréir le feidhmíocht bhliantúil thagarmharc an chiste don soláthar coiteann (-1.13 %)²².

²² Ríomhtar an fheidhmíocht bhliantúil agus úsáid á baint as praghsanna margaidh (marcáil ón margadh) agus ar bhonn ualaithe ama chun nach ndéanfaidh aon athrú ar mhéid na punainne difear dó, i ngeall ar insreabhadh nó eis-sreabhadh.

Forbairtí margaidh in 2021

Bhí tionchar mór ag an bpaindéim, ag feachtais vacsaínithe, agus an téarnamh geilleagrach láidir foriomlán ar fhorbairtí margaidh in 2021, téarnamh a tháinig áfach le brúnna boilscitheacha agus éagobhsaíocht gheopholaitiúil a bhí ag dul i méid.

Choimeád rialtais agus bainc cheannais beartais an-réidh in 2021, ach tháinig athrú ar ionchais chun cinn faoin gcosán beartais le linn na bliana, go háirithe mar gheall ar bhoilsciú a bhí i bhfad níos suntasaí ná mar a measadh. Agus é á spreagadh ag méadú leanúnach i bpraghsanna fuinnimh agus scrogaill fhorleithne sa slabhra soláthair, bhain boilsciú rátaí arda nach bhfacthas le blianta fada amach i dtreo dheireadh na bliana (5 % san Eoraip agus 7 % i SAM). Mar fhreagra air sin, tháinig athrú ar chumarsáid agus ar réamhthreoir an bhainc ceannais de réir mar a chuaigh an bhliain ar aghaidh agus bhog rannpháirtithe sa mhargadh ionchais le haghaidh rátaí úis ar aghaidh de réir a chéile.

D'fhág an timpeallacht ionfhabhtuithe agus srianta, a bhí ag síorathrú, gur coinníodh luaineacht sa mhargadh ar leibhéil ardaithe, d'fhág an meascán de bhoilsciú níos airde agus ionchais maidir le beartas airgeadaíochta níos dlúithe gur brúdh torthaí bannaí i dtreocht in airde ar an iomlán. Agus iad ag bogadh go contrártha go torthaí, thit praghsanna bannaí agus d'fhulaing luachálacha go suntasach dá réir sin. Bhí an cás níos measa mar gheall gur ar éigean a thairgeann na bannaí ioncaim aon mhaolán maidir le fáлтаis, mar gheall ar na torthaí ísle, agus diúltacha den chuid is mó, a chuirtear ar fáil leis na hurrúis ardcháilíochta agus leachtacha ina bhfuil an ciste don soláthar coiteann infheistithe.

Bhí tionchar diúltach ag gluaiseacht in airde na gcuartha toraidh ar fháltas thagarmharc an chiste don soláthar coiteann in 2021 (-1.13 %) freisin. Titeann a fháltas laistigh den raon ionchasach fáлтаis²³.

Mar sin féin, mar a pléadh i Roinn III, tá coinne leis go ndéanfar athbhreithniú ar thagarmharc an chiste don soláthar coiteann in 2022 chun cineál sócmhainní nua a chur san áireamh agus feabhas a chur ar thorthaí ionchasacha an tagarmhairc de chiste don soláthar coiteann go fadtéarmach.

²³ Leis an bhfáltas bliantúil a bhfuil coinne leis de -0.15 % agus luaineacht a bhfuil coinne leis de -1.12 %, ba cheart fáлтаs bliantúil an tagarmhairc den chiste don soláthar coiteann a bheith laistigh de raon atá cuimsithe idir -1.27 % agus +0.97 % in 68 % de chásanna.

3. ROINN III

3.1. Éagsúlú na cruinne infheistíochta

Cuirtear i dtábhacht le feidhmíocht dhiúltach an chiste don soláthar coiteann in 2021 na rioscaí a bhaineann le hinfeistiú go heisiach i gcineál amháin sócmhainní (ioncam seasta). Tá ionchas dúshlánach fós i gceist leis na punanna ioncaim sheasta, agus seans go mbeidh sé amhlaidh ar feadh roinnt blianta, mar gheall ar na leibhéil ísle torthaí atá ann go fóill agus an imní maidir leis an mborradh atá faoi bhoilsciú arís.

Chun cur le feidhmíocht níos fadtéarmaí na punainne, tá sé beartaithe ag an gCoimisiún cruinne infheistíochta an chiste don soláthar coiteann a leathnú thar infheistíochtaí ioncaim sheasta, laistigh de theorainneacha na dtreoirlínte bainistíochta sócmhainní atá ann cheana.

Léirigh torthaí na mionanailíse ar na rioscaí agus fáltais, mar a chuirtear i láthair iad ar bhealach níos mionsonraithe sa doiciméad inmheánach oibre a ghabhann leis an tuarascáil seo, na buntáistí a thagann le héagsúlú cineál sócmhainní go fadtéarmach. Leis sin bheifí in ann maolú in aghaidh an iomarca nochta do shócmhainní ioncaim sheasta nach bhfuil ach ag cur toradh íseal ar fáil.

Cé go dtiocfadh méadú ar riosca go méid áirithe, bheadh neamhchosaint theoranta ar chothromas de suas le 20 % den phunann fós comhsheasmhach le fulaingt riosca an chiste don soláthar coiteann agus chuirfeadh sé leis an meánfháltas ionchasach in aghaidh an aonaid riosca.

Is féidir an neamhchosaint ar chothromas a thógáil de réir a chéile tríd infheistíochtaí i gCistí arna dTrádáil ar an Malartán, a thairgeann nochtheadh éagsúlaithe cost-éifeachtúil ar innéacsanna stoc leathan. Is ciseáin de stoic mhórchuideachtaí iad na hinnéacsanna go bunúsach, thar raon leathan earnálacha agus réigiún geografach. Mar sin, bíonn nochtheadh níos leithne á thairiscint ag na Cistí arna dTrádáil ar an Malartán do na stocmhargaí ar a ndírítear agus maolaítear an riosca neamhghnách ó infheistíocht a dhéanamh i stoic cúpla cuideachta.

D'fhéachfadh an Coimisiún le gach ullmhúchán a chur i gcrích don infheistíocht i gcothromas Cistí arna dTrádáil ar an Malartán faoi fhómhar 2022, ag brath ar roinnt próiseas teicniúil agus oibríochta a bheith tugtha i gcrích. Dhéanfaí infheistíocht den sórt sin a chur leis de réir a chéile, agus dálaí margaidh agus leibhéil luachála á gcur san áireamh - tríd an infheistíocht fhéideartha de ghlan-insreafaí nua sa chiste don soláthar coiteann.

3.2. Tosca comhshaoil, sóisialta agus rialachais (ESG) a chuimsiú i dtagarmharc an chiste don soláthar coiteann

Áirítear cheana féin leis na treoirlínte bainistíochta sócmhainní critéir scagtha dhiúltacha, amhail eisiamh bannaí atá bainteach le gníomhaíochtaí lena mbaineann cearrbhachas nó tobac. Ina theannta sin, ceanglaítear leis na treoirlínte bainistíochta sócmhainní go ndéanfaidh an ciste don soláthar coiteann comaoineacha ESG a chomhtháthú. Faoi láthair, tá neamhchosaint mhór d'urrúis le lipéad ESG ag punann an chiste don soláthar coiteann (féach fonóta 19 freisin), i bhfad níos mó ná a thagarmharc (13.4 % don phunann i gcomparáid le 4.5 % don tagarmharc ó dheireadh 2021). Is mian leis an gCoimisiún, áfach, beartas ESG don chiste don soláthar coiteann a chur ar bhonn níos daingne agus lorg ESG a áireamh sa leagan nuashonraithe den tagarmharc.

Chun an méid sin a bhaint amach, tá sé beartaithe claonadh ESG a chur le tagarmharc an chiste don soláthar coiteann a bheidh le nuashonrú mar gheall ar chur chun feidhme éagsúlú na cruinne infheistíochta, chun pointe comparáide iontaofa a sholáthar do na punanna leis na cuspóirí agus na saintréithe céanna atá ag an gciste don soláthar coiteann. Is féidir le hathmhúnlú tagarmharc infheistíochta an chiste don soláthar coiteann foráil a dhéanamh maidir leis an deis comaoineacha

ESG a chomhtháthú ar bhealach níos córasaí. Tá coinne leis go dtiocfaidh méadú breise ar sciar d'urrúis ESG sa todhchaí, le tacaíocht ó thagarmharc le saintréithe follasacha ESG. Cuirfidh tuarascálacha bliantúla sa todhchaí cur chun feidhme phróifíl ESG den chiste don soláthar coiteann i láthair.

Tá fianaise láidir eacnamaíoch ann go bhfuil margai fabhrach d'infheistíochtaí atá íogair do ESG le déanaí. Cuireann an Coimisiún é féin i láthair mar cheannaire i measc comhlachtaí polaitiúla a chuireann cleachtais chomhshaoil agus inbhuanaithe chun cinn, mar sin is tráthúil an rud leas a bhaint as an deis éagsúlaithe seo chun ár straitéis infheistíochta a ailíniú níos dlúithe leis na tosaíochtaí polaitiúla.

3.3. Conclúidí

I gcéad bhliain oibríochta an chiste don soláthar coiteann bunaíodh na saoráidí oibríochtúla, teicniúla agus cuntasáíochta ba ghá ar bhealach rianúil, agus rinneadh aistriú rathúil freisin ar phunanna reatha isteach i ndeighleoga den chiste don soláthar coiteann.

Tá an ciste don soláthar coiteann, ina bhfuil EUR 12.31 billiún i sócmhainní faoi láthair, comhdhéanta de mhaolán láidir caipitil le haghaidh ráthaíochtaí buiséadacha agus iasachtaí arna soláthar do thríú tíortha. Níor tharla aon teagmhas riosca oibriúcháin in 2021, mar gheall gur cuireadh gach ráthaíocht a glaoth isteach i gcrích agus tugadh na cuntais i gcrích in am.

Bhí formhór na sócmhainní sa chiste don soláthar coiteann i bhfoirm bannaí de ghrád infheistíochta nó airgead, atá mar mhaolán leachtachta leordhóthanach. Tháinig méadú ar thorthaí áfach, mar gheall ar athrú sa timthriall ráta úis, cé gur laghdaíodh praghsanna bannaí an tráth céanna, rud a raibh tionchar suntasach aige ar an gcineál seo sócmhainní leachtacha. Ba é 2021 an bhliain ba mheasa d'infheisteoirí bannaí le os cionn 20 bliain²⁴.

Agus na dúshláin seo os a gcomhair, tá sé beartaithe ag an gCoimisiún athléimneacht an chiste don soláthar coiteann a neartú a thuilleadh.

Tá sé mar aidhm ag an gCoimisiún cruinne infheistíochta an chiste don soláthar coiteann a leathnú agus maolú in aghaidh riosca nochta aicme sócmhainne aonair dá réir sin. Léiríodh in anailís inmheánach (féach doiciméad inmheánach oibre) go bhféadfadh sé le hathchothromú teoranta de réir a chéile ar an gciste don soláthar coiteann chun neamhchosaint suas le 20 % a áireamh ar chothromas, go bhféadfadh tionchar dearfach nach beag a bheith aige sin ar thuilleamh ionchasach fadtéarmach, agus nach méadófaí an riosca ach go fíorbheagán. Léiríonn an obair seo go bhfuil fáлтаis ionchasacha de 1.6 % ag punann éagsúlaithe (lena n-áirítear suas le 20 % cothromas), agus go bhfuil fáлтаis ionchasacha de 0.7 % ag punann le neamhchosaint i dtreo sócmhainní ioncaim sheasta amháin.

Is deis é an tionscadal éagsúlaithe freisin chun struchtúr comhuaineach a chur ar chur chuige an Choimisiúin chun a infheistiú i sócmhainní le lipéad ESG a mhéadú chun dul i ngleic lena thosaíochtaí polaitiúla maidir le fás glas agus inbhuanaithe. Fágann an cur chuige orgánach reatha maidir le fabhar a thabhairt do shócmhainní ESG go bhfuil an ciste don soláthar coiteann ar an bpunann is mó atá dírithe ar ESG as na punanna go léir atá á mbainistiú ag an gCoimisiún. Trí chomaoineacha ESG a chomhtháthú ar bhealach níos córasaí isteach sa tagarmharc, is féidir treo ESG den chiste don soláthar coiteann a stiúradh ar bhealach níos gníomhaí.

Agus an tuarascáil seo á dréachtú go luath in 2022, tá an fheidhmíocht punainne agus tagarmharcála faoi bhrú i gcónaí mar gheall gur tháinig méadú breise ar thorthaí agus éiginnteachtaí, tráth a bhfuil boillsciú praghsanna ag tarlú, an gearú ar an mbeartas airgeadaíochta a bhfuil coinne leis agus an t-ionradh san Úcráin. Ar an lámh eile, tá sócmhainní á n-infheistiú

²⁴ ['Global bond markets on course for worst year since 1999'](#), Financial Times (ft.com), 25.12.2021.

anois i mbannaí le torthaí dearfacha, agus, má sheasann siad thar am, cabhróidh siad le caillteanais a tharla le déanaí a fháil ar ais. Le déanaí anuas, tá athrú mór feicthe ar na hionchais maidir le rátaí úis, fágann sé sin gurb í an chéim ina bhfuil an luacháil sócmhainní sa chiste don soláthar coiteann ag an bpointe is leochailí. As seo go ceann 2-3 bliana, is cosúil go mbeidh na caillteanais a taobhaíodh le déanaí anuas curtha droim ar ais, rud a chuirfidh stop le suaithheadh margaidh eile. Cuirtear i dtábhacht leis an méid a tharla in 2021 a bhí corraitheach go maith, áfach, na teorainneacha a bhaineann le beartas infheistíochta atá srianta chuig cineál sócmhainní aonair (bannaí), is cuma cé chomh stuama agus a roghnaítear na sócmhainní.